

СТАНОВИЩЕ

От доц. Д-р Евгения Петрова Димова, д.м.
Катедра „Физиотерапия, рехабилитация и морелечение“
Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна
относно
дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен
„Доктор“ в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление
7.1. Медицина,
по научната специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“,
подготвен от
Д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова,
докторант към Катедра „Физиотерапия, рехабилитация и морелечение“
Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Тема на дисертационния труд:
**“ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНОСТ НА
ФИЗИКАЛНИТЕ ФАКТОРИ
В РАННАТА РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПРИ
ПАЦИЕНТИ С ДИСТОРЗИО НА
ТАЛОКРУРАЛНА СТАВА”**

Основание за изготвяне на становището: Със заповед на Ректора на МУ-Варна №Р-109-151/29.04.2024 г. съм определена да участвам със становище по защитата на д-р Детелина Недялкова

1. Актуалност на проблема

Навяхването на глезенната става е едно от най-често срещаните мускулно-скелетни наранявания, особено сред спортисти и физически активни индивиди. Този вид нараняване води до значителен дискомфорт, ограничена подвижност и временно намалена функционалност. Ранната и ефективна рехабилитация е от съществено значение за скъсяване на времето за възстановяване и предотвратяване възникването на хронични проблеми. Това е една от най-разпространените травми, представлявайки около 20-30% от всички спортни травми. Ежегодно милиони хора по света страдат от този тип нараняване, което води до значителни социални и икономически последствия. Неправилното или недостатъчно му лечение може да доведе до хронична нестабилност на глезенната става, посттравматичен остеоартрит и повтарящи се наранявания. Това подчертава нуждата от ефективни методи за ранна рехабилитация. Физикалната терапия е ключов

компонент в лечението на този вид травма. Използването на физикални фактори може значително да подобри резултатите от рехабилитацията. Тези методи подпомагат облекчаването на болката, намаляването на възпалението, подобряването на кръвообращението и ускоряването на възстановителните процеси. Множество изследвания потвърждават ефективността на различни физикални методи при лечението на навяхването на талокруралната става. Въпреки това, допълнителни изследвания са необходими, за да се оптимизират методите на лечение, да се определят най-добрите практики и да се гарантира най-доброто възможно възстановяване за пациентите.

2. Формулиране на целта и задачите:

Целта на дисертационния труд е да се направи сравнителна оценка на ефекта на електростатично поле по метода на дълбока осцилация, протокола „PRICE“ и комбинираното им приложение в ранната рехабилитация при пациенти с дисторзио на талокруралната става.

Задачите са 6 на брой, формулирани са ясно и правилно и отговарят на целта на проучването.

3. Структура на дисертацията:

Дисертационният труд съдържа 146 машинописни страници и е онагледен с 20 таблици и 33 фигури. Включва цел, задачи, хипотези, материал и методи, резултати и обсъждане, изводи, приноси и библиография.

4. Литературна осведоменост на докторанта:

Литературният обзор на дисертационния труд е изложен на 44 страници и показва познаване на дискутираната проблематика. Обзорът завършва с логични, прецизно формулирани изводи. Библиографията включва 279 заглавия, от които 7 на кирилица и 272 на латиница

5. Методика и дизайн на научното изследване:

Научното изследване е рандомизирано и паралелно. За целите му на оценка са подложени общо 120 пациента на възраст от 18 до 50 години с клинични прояви на дисторзио на глезенната става, подбрани по определени критерии

Спазени са всички етични принципи и правила за медицински изследвания върху хора.

Д-р Детелина Недялкова е избрала подходящи съвременни статистически дескриптивни и графични методи, които позволяват да се получат точни отговори на целта и задачите, поставени в дисертационния труд, и да се направят валидни изводи и заключения.

Данните от проучването са организирани в MS Office Excel 2021, а за анализа им е използван програмен продукт SPSS Statistics for Windows v. 26.0.

6. Съответствие между целта, резултатите и изводите:

Собствените резултати и обсъждането са представени на 41 страници с добре илюстрирани таблици и фигури, които, заедно със статистическите анализи, следват хода на поставените задачи. Анализът на резултатите демонстрира уменията на докторантката за оценка и анализ на информацията и данните. Дисертационният труд завършва със 7 ясно и конкретно формулирани извода, които логически следват от поставените задачи. Направените изводи коректно отразяват анализа на резултатите и съответстват на поставената цел.

7. Приноси на дисертационния труд:

Посочени са 3 теоретико-методологични и 4 практико-приложни приноса на дисертационния труд, които са са обективни и произтичат от получените резултати.

За първи път в България е проведено рандомизирано паралелно проучване за ефекта на метода дълбока осцилация при дисторзия на талокруралната става, като е доказана краткосрочната и дългосрочната терапевтична ефективност на комплексната терапия с дълбока осцилация при лечение на дисторзия на талокруралната става.

Доказано е превъзходството на комбинираното приложение на терапията с дълбока осцилация и протокола „PRICE“ над самостоятелното им приложение.

Предложен е нов неинвазивен терапевтичен метод за лечение на основните симптоми при пациенти с дисторзио на талокруралната става, с насоченост за дълготрайно повлияване на състоянието, минимизиране на риска от хронифициране и на необходимостта от хирургично лечение.

Създаден е протокол за провеждане на терапия с нискочестотно променливо електростатично поле, приложено по метода на дълбока осцилация при пациенти с дисторзия на глезенната става.

8. Автореферат:

Авторефератът е написан на 66 страници и обобщава синтезирано представеното в дисертационния труд, както и постигнатите резултати и приноси.

9. Публикации и участия в научни прояви по дисертационния труд:

Във връзка с дисертацията са представени 3 нереферирани пълнотекстови публикации, и две участия с доклади в научни форуми, което покрива необходимите количествени критерии.

10. Критични бележки и препоръки:

Нямам критични забележки. Препоръка: поетапно да се публикуват всички резултати, свързани с дисертационния труд. Да се повиши научната активност на докторанта в регионални, национални и международни научни форуми с доклади, постери или научни съобщения.

11. Лични впечатления от кандидата:

Д-р Детелина Недялкова е динамична и вдъхновяваща личност, компетентен лекар и специалист по физикалната и рехабилитационна медицина. В стремежа си да се развива и да надгражда знанията си тя активно търси актуална научна информация, редовно посещава медицински семинари и курсове за повишаване на квалификацията, за да бъде в крак с последните тенденции в сферата на физиотерапията и рехабилитацията. Със своето високо ниво на енергия често е инициатор на нови проекти и концепции в работния процес. Нейната креативност и импулсивност я превръщат в ценен член на екипа.

Заклучение:

Представеният дисертационен труд на Д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова на тема: *“Терапевтична ефективност на физикалните фактори в ранната рехабилитация при пациенти с дисторзио на талокрурална става”* е с ясно формулирани цел и задачи, коректни и добре обосновани изводи и оригинални теоретико-методологични и практическо-приложни приноси. Представеното проучване е научно издържано и показва способностите на докторантката за събиране и анализиране на научна информация.

Представените материали отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ – Варна.

Въз основа на горепосоченото давам своята положителна оценка и препоръчвам на членовете на многоуважаемото научно жури да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ на Д-р Детелина Дамянова Недялкова-Петкова за дисертационния ѝ труд *“Терапевтична ефективност на физикалните фактори в ранната рехабилитация при пациенти с дисторзио на талокрурална става”*

17.05.24г.
Варна

Доц. д-р Евгения Владева, д.м.

Заличено на основание чл. 5, §1, б. „В“ от Регламент (ЕС) 2016/679
--